

RAPPORT

2021

SYSTEMATISK LITTERATURSØK MED SORTERING

Skandinavisk forskning om
konsekvenser av covid-19 på
velferd, likestilling, livsvilkår
og livskvalitet –
første oppdatering

Tittel	Skandinavisk forskning om konsekvenser av covid-19 på velferd, likestilling, livsvilkår og livskvalitet – første oppdatering: et systematisk litteratursøk med sortering
English title	Scandinavian research about the consequences of Covid-19 on welfare, equality, social conditions, and quality of life – first update: systematic literature search with categorization
Institusjon	Folkehelseinstituttet
Ansvarlig	Camilla Stoltenberg, direktør
Forfattere	Rigmor C Berg, forsker og avdelingsdirektør, FHI Heid Nøkleby, forsker, FHI
ISBN	978-82-8406-213-6
Publikasjonstype	Systematisk litteratursøk med sortering
MeSH-termer	Coronavirus infections
Antall sider	40 (48 inklusiv vedlegg)
Oppdragsgiver	Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet
Sitering	Berg RC, Nøkleby H. Skandinavisk forskning om konsekvenser av covid-19 på velferd, likestilling, livsvilkår og livskvalitet – første oppdatering: et systematisk litteratursøk med sortering. 2021. Oslo: Folkehelseinstituttet

Innhold

INNHold	2
HOVEDBUdSKAP	3
KEY MESSAGES	4
FORORD	5
INNLEDNING	6
Problemstilling	6
Bakgrunn	6
METODE	8
Beskrivelse av systematisk litteratursøk med sortering	8
Inklusjonskriterier	9
Eksklusjonskriterier	10
Litteratursøk	10
Utvelging av studier	11
Dataauthenting og sortering	11
RESULTATER	12
Resultat av litteratursøk	12
Oversikt over alle inkluderte studier	13
DISKUSJON	20
REFERANSER	22
VEDLEGG 1. SØKESTRATEGIER	26
VEDLEGG 2: INKLUDERTE STUDIER FRA DEN FØRSTE RAPPORTEN	33

Hovedbudskap

Område for helsetjenester i Folkehelseinstituttet utførte en oppdatering av en oppsummering av skandinavisk forskning om konsekvenser av covid-19 på velferd, likestilling, livsvilkår og livskvalitet.

Metode

Vi utførte en systematisk kunnskapsoppsummering av typen 'systematisk litteratursøk med sortering'. Vi søkte i april 2021 i ulike databaser og i grålitteraturlitteratur etter empirisk litteratur fra Skandinavia. En forsker gikk gjennom identifiserte referanser og vurderte relevans i henhold til inklusjonskriteriene. Det styrende inklusjonskriteriet var at publikasjonen omhandlet konsekvenser av covid-19 på velferd, likestilling, livsvilkår eller livskvalitet. Vi hentet ut data fra studienes sammendrag og sorterte de i kategorier.

Resultater

Vi vurderte 486 referanser. Vi inkluderte 26 studier: 8 fra Danmark, 7 fra Norge og 5 fra Sverige (6 studier var fra flere land). Det var flest tverrsnittstudier og nesten halvparten av studiene omhandlet voksne. Tematikken i studiene var svært variert og inkluderte blant annet velferds- og livsvilkårtematikker som likestilling, psykisk helse, skole/barnehage og vold i nære relasjoner.

I dette systematiske litteratursøket med sortering har vi ikke lest publikasjonene i fulltekst og dermed ikke vurdert studienes kvalitet. Vi har kun sortert referansene etter type, basert på sammendragene.

Tittel:

Skandinavisk forskning om konsekvenser av covid-19 på velferd, likestilling, livsvilkår og livskvalitet – første oppdatering: et systematisk litteratursøk med sortering

Publikasjonstype:

Systematisk litteratursøk med sortering

Et systematisk litteratursøk med sortering er resultatet av å søke etter relevant litteratur ifølge en søkestrategi og eventuelt sortere denne litteraturen i grupper presentert med referanser og vanligvis sammendrag

Svarer ikke på alt:

Ingen kvalitetsvurdering av studier. Ingen syntese av resultater. Ingen råd

Hvem står bak denne

publikasjonen?

Folkehelseinstituttet har gjennomført oppdraget på forespørsel fra Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet

Når ble litteratursøket utført?

Søk etter studier ble avsluttet i april 2021.

Godkjent av:

Kjetil Brurberg, *avdelingsdirektør*,
FHI

Key messages

The Division of Health Services in the Norwegian Institute of Public Health conducted an update of a review on scandinavian research about welfare, equality, social conditions and quality of life.

Methods

We conducted a systematic review (of the format ‘systematic literature search with categorisation’). In April 2021, we searched in databases and in grey literature for studies from Scandinavian countries. One reviewer screened all retrieved records and assessed relevance relative to the inclusion criteria. The main inclusion criterion was that the publication regarded consequences of Covid-19 on welfare, equality, social conditions or quality of life. We extracted data and categorised studies based on the study abstracts.

Results

We assessed 486 references. We included 26 studies: 8 from Denmark, 7 from Norway and 5 from Sweden (6 were from several countries). There were 12 cross-sectional studies and almost half of the studies concerned adults. The study topics varied considerably, with welfare topics like equality, mental health, school/kindergarten and violence in close relationships.

In this systematic literature search with categorization we have not read the publications in full text and hence not critically evaluated the studies. We have only categorized the studies by type, based on the abstracts.

Title:
Scandinavian research about the consequences of Covid-19 on welfare, equality, social conditions, and quality of life – first update: systematic literature search with categorisation

Type of publication:
Systematic literature search with categorisation

Doesn't answer everything:
No critical evaluation of study quality. No analysis or synthesis of the studies. No recommendations

Publisher:
Norwegian Institute of Public Health

Updated:
Last search for studies: April, 2021.

Approved by:
Kjetil Brurberg, *Department director, NIPH*

Forord

Folkehelseinstituttet (FHI) fikk i mars 2021 i oppdrag av Barne-, ungdoms- og familierektoratet (Bufdir) å identifisere den foreløpige forskningen fra land i Skandinavia av koronapandemiens konsekvenser på velferd, likestilling, livsvilkår og livskvalitet. En rapport med beskrivelse av 81 inkluderte studier ble overlevert oppdragsgiver 6. april 2021 (1). Oppdraget spesifiserte at vi skulle foreta nye litteratursøk og beskrive ev. nye relevante studier i tre oppsummeringer fram til juli 2021. Denne oppsummeringen er oppdatering nr. 1. Oppsummeringene er av typen 'systematisk litteratursøk med sortering'. Vi har derfor gjort et systematisk litteratursøk, lest titler og sammendrag av identifiserte studier i tråd med definerte inklusjonskriterier og sortert inkluderte studier. Vi har ikke sammenstilt resultatene, slik vi ville gjort det i en systematisk oversikt.

Vi skal utføre to ytterligere oppdateringer av denne tematikken frem mot sommeren 2021. Resultatene vil publiseres i egne rapporter og publiseres på våre nettsider.

Folkehelseinstituttet følger en felles fremgangsmåte i arbeidet med kunnskapsoppsummeringer, dokumentert i håndboka «Slik oppsummerer vi forskning». Det innebærer blant annet at vi kan bruke standardformuleringer når vi beskriver metode, resultater og i diskusjon av funnene.

Bidragsyterne

Prosjektgruppen har bestått av:

- Prosjektleder: Rigmor C Berg
- Interne prosjektmedarbeidere ved FHI: forsker Heid Nøkleby og bibliotekar Ingvild Kirkehei

Bufdir finansierte oppdraget. Rapporten er oversendt oppdragsgiver seks uker før publisering ved Folkehelseinstituttet.

Folkehelseinstituttet tar det fulle ansvaret for innholdet i rapporten.

Kåre Birger Hagen
Fagdirektør

Rigmor C Berg
*Avdelingsdirektør og
prosjektleder*

Innledning

Problemstilling

Hvilke studier fra Skandinavia fins om konsekvenser av koronapandemien når det gjelder velferd, likestilling, livsvilkår og livskvalitet.

Bakgrunn

Siden mars 2020 har Norge og resten av verden forholdt seg til covid-19 pandemien. De fleste land har innført ekstraordinære, men tidsbegrensede tiltak for å hindre spredning av viruset, inkludert tiltak som bruk av munnbind på offentlige steder, hjemmekontor, delvis stengte skoler, restriksjoner knyttet til samvær og begrensede fritidsmuligheter (2). Det har vært mye usikkerhet både om konsekvensene av smitten selv og konsekvenser av ulike smittevernstiltak og den medfølgende nedstengingen av samfunnet (2, 3).

De voldsomme endringene av samfunnet i kjølevannet på koronapandemien har påvirket folks velferd, livsvilkår og livskvalitet på ulike måter (3). Nylig utførte studier peker på at kvinner i større grad enn menn er utsatt for smitte på jobb samtidig som de tar mer ansvar for oppfølging av barna og husarbeidet (3-5). Trangbodde barnefamilier opplever større utfordringer under nedstengningen knyttet til stress, hvile og livutfoldelse enn familier som har romsligere plass i boligen (6). Blant voksne ser det ut til at alkoholkonsumet har økt blant enkelte mens det har sunket hos enda flere (7). Enkelte grupper av barn og unge – bl.a. de som er utsatt for mishandling i hjemmet, har lærevansker/funksjonshemminger og barn i familier med en opphopning av ulike levekårsutfordringer – ser ut til å være ekstra utsatt under pandemien (8). Resultatene fra en nylig utført systematisk oversikt finner imidlertid også studier som viser at mange barn og unge opplever mindre stress, mindre sosialt press, mer ro i skoledagen, tettere oppfølging fra lærere og bedre konsentrasjon (8). Fra longitudinelle studier fremgår det at det er få endringer i symptomer på angst og depresjon hos barn og unge, sammenlignet med før pandemien (9, 10). Videre finner en nylig utført studie om velferdstjenester for barn, unge og deres familier i Norge at de fleste tjenester rapporterer at muligheten til å sikre forsvarlig håndtering av akutte saker er uendret sammenlignet med før pandemien (11).

Bakgrunn for oppdraget

I april 2020 opprettet regjeringen en koordineringsgruppe for tilbudet til sårbare barn og unge under covid-19-pandemien. Gruppen skal vurdere tjenestetilbudet til barn og unge under pandemien og jevnlig levere statusrapporter til Barne- og familiedepartementet (BFD). Gruppen er ledet av Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) og har representanter fra Folkehelseinstituttet, Helsedirektoratet, Utdanningsdirektoratet, Integrerings- og mangfoldsdirektoratet, Politidirektoratet, Sekretariatet for konfliktrådene og Arbeids- og velferdsdirektoratet. Per april 2021 har gruppen levert 12 statusrapporter (tilgjengelig på Bufdirs nettsider). Folkehelseinstituttet utførte på oppdrag fra Bufdir vinteren 2020-21 en hurtigoversikt om konsekvensene av covid-19-pandemien på barn og unges liv og helse (8) og leverte i april 2021 en beskrivelse av 81 covid-19-relaterte studier fra Skandinavia (1). Foreliggende systematisk litteratursøk med sortering bygger videre på disse oversiktene, med et særlig fokus på sårbare grupper. Foreliggende kunnskapsoppsummering skal kunne bidra inn i fremtidige statusrapporter og andre vurderinger relevante for håndteringen av sårbare grupper.

Behov for kunnskap

Covid-19 pandemien har satt verden og Norge i en særegen situasjon og kunnskapen om følgene for ulike grupper utvikles svært raskt. Det fremgår at smittevernstiltakene og den medfølgende nedstengingen av samfunnet har påvirket individer og grupper i ulik grad, og for enkelte grupper – slik som sårbare barn og familier, voldsutsatte, innvandrere – er livet blitt ekstra utfordrende. I arbeidet med å støtte sårbare grupper vil det være særlig nyttig å se til resultater som er overførbare til Norge. Bufdir ønsket oppsummert tidsaktuell kunnskap fra Skandinavia som kan bidra inn i regjeringen og BFDs arbeid under pandemien. Forskergruppen var på oppdragstidspunktet (mars 2021) ikke kjent med at det fantes relevante systematiske oversikter (bortsett fra den vi publiserte i januar 2021 (8)). Det ble derfor vurdert som hensiktsmessig at FHI skulle utføre et systematisk litteratursøk med sortering av primærstudier, og regelmessig oppdatere oppsummeringen utover 2021.

Metode

Forskerteamet ved FHI og oppdragsgiver (Bufdir) avklarte forskningsspørsmålet, samt søk og avgrensinger mht. inklusjonskriterier før arbeidet med utvelgelse av studier startet opp (mars 2021).

Dette er første oppdatering av oppsummeringen om studier fra Skandinavia om konsekvenser av koronapandemien når det gjelder velferd, likestilling, livsvilkår og livskvalitet (1). Metoden og inklusjonskriteriene var uendret, bortsett fra utvidelse av litteratursøk i databaser (beskrevet nedenfor).

Beskrivelse av systematisk litteratursøk med sortering

Det fins ulike typer kunnskapsoppsummeringer, men kjennetegnet ved alle kunnskapsoppsummeringer er at de samler sammen resultater fra eksisterende studier. Felles for alle kunnskapsoppsummeringer fra område for helsetjenester i Folkehelseinstituttet er at de er *systematiske*. Dvs. at de er utarbeidet på en systematisk, vitenskapelig og transparent måte – andre kan etterprøve våre resultater og konklusjoner – som gjør at resultatene er pålitelige.

Et systematisk litteratursøk med sortering er en oppsummering (litteraturoversikt) over hva som fins av litteratur på et spesifikt spørsmål. Prosessen innebærer å identifisere forskningsspørsmålet, bestemme inklusjons- og eksklusjonskriterier, søke etter (identifisere) litteratur, velge ut publikasjoner, sortere og lage liste over de publikasjonene (vanligvis forskningslitteratur) som møter inklusjonskriteriene.

Resultatet av en slik oppsummering er dermed en enkel beskrivelse der publikasjonene er sortert og presentert i lister. I tillegg til å gi en pålitelig oversikt over hvilke publikasjoner som fins om forskningsspørsmålet er en slik oppsummering egnet til å avgjøre ev. videre utredning av problemstillingen. En ytterligere fordel er at oppsummeringen kan utføres og leveres i løpet av relativt kort tid. For å kunne balansere ønsket om å følge strenge forskningsmetodiske krav med behovet for leveranse til rett tid er en begrensning ved et systematiske litteratursøk med sortering at de inkluderte publikasjonene vanligvis hverken leses i fulltekst eller kvalitetsvurderes. Dette betyr at vi inkluderer og sorterer referansene basert på den informasjonen som er gitt i titler og sammendrag. I noen tilfeller finnes det begrenset informasjon i sammendragene, og publikasjonene lar seg dermed vanskelig gruppere.

Trinnene i oppsummeringen er beskrevet i større detalj nedenfor. For en detaljert beskrivelse av våre metoder og arbeidsform henviser vi til vår metodebok «Slik oppsummerer vi forskning» som finnes på FHI's nettsider.

Inklusjonskriterier

Gitt forskningsspørsmålet var det styrende inklusjonskriteriet at publikasjonen var fra Skandinavia og omhandlet konsekvenser av covid-19 på velferd, likestilling, livsvilkår eller livskvalitet. Mer spesifikt var inklusjonskriteriene:

Populasjon 1: Barn og unge inntil 25 år og deres familier. Studien skal omhandle koronapandemiens konsekvenser på barn og unge og deres familier og perspektivet skal være gitt av barn og unge eller familien selv. Unntaket er studier der data kommer fra register eller relevante tjenesteutøvere.

Populasjon 2: Den generelle befolkningen (alle aldre). Grupper av særlig relevans er samer, innvandrere, etniske- religiøse og nasjonale minoriteter, lhbtqi-personer, personer med nedsatt funksjonsevne (dvs. sensoriske funksjonsnedsettelse (synshemming og hørselshemming), bevegelseshemming, kognitive funksjonsnedsettelse (asperger, adhd osv.), utviklingshemming og psykososiale funksjonsnedsettelse (psykiske lidelser)).

Eksposering/interesseområde: Koronapandemien/covid-19-pandemien som har ført til endringer i samfunnet (nedstenginger, smitteverntiltak, mindre tilgang til hjelpetjenester, osv.).

Utfall for populasjon 1 (barn, unge, familier):

- Utfall relatert til velferd, livskvalitet og livsvilkår (dvs. alle utfall som er relevante for Bufdirs fagområder).

Utfall for populasjon 2 (befolkningen, alle aldersgrupper):

- Vold og overgrep i nære relasjoner
- Diskriminering
- Likestilling
- Utfall relatert til tjenestene barnevern, familievern, krisesenter, barnehus og overgrepsmottak (f.eks. oppvekstvilkår for barn og unge; vansker/konflikter i familien; mottak og oppfølging på krisesenter, barnehus, overgrepsmottak)
- Likestilling og diskriminering (f.eks. kjønnslikestilling, rasisme og diskriminering på grunn av etnisitet og religion, andre forhold knyttet til kvinner, menn, gravide, omsorgsarbeid, alder, samer, innvandrere, etniske-religiøse og nasjonale minoriteter, lhbtqi-personer, transpersoner, personer med nedsatt funksjonsevne (se beskrivelse i 'populasjon 2' over) og kombinasjoner av disse.

Studiedesign: Empiriske (kvalitative og kvantitative) primærstudier. Det betyr planlagte konkrete undersøkelser (observasjon, eksperiment) for å få ny kunnskap og/eller å etterprøve eksisterende kunnskap) som inneholder en beskrivelse av metodene for datainnsamling og analyse. Data måtte være samlet under covid-19-pandemien.

Språk: Vi inkluderte publikasjoner på engelsk, norsk, dansk og svensk.

Land: Studier utført i Norge, Sverige, Danmark. Når studier har deltakere fra flere land, inkluderte vi slike så lenge det er deltakere også fra Skandinavia.

Publiseringsår: 2020-2021.

Annet: Data måtte være innsamlet under covid-19 pandemien og vedrøre konsekvensene av koronapandemien. Vi la ikke begrensninger på type publikasjon (artikkel, rapport, osv.) men ekskluderte pre-print publikasjoner.

Eksklusjonskriterier

- Ikke-empiriske studier, dvs. uten beskrivelse av metodene for datainnsamling og analyse
- Studier som omhandler barn og unge med spesifikke somatiske diagnoser (med unntak av funksjonsnedsettelse: se 'populasjon 2' over).
- Studier som omhandler medisinske utfall, f.eks. symptomer på covid-19 i den generelle befolkningen.
- For populasjon 1: Studier som omhandler studenter.

Litteratursøk

Bibliotekar Ingvild Kirkehei utførte søk etter forskning. Hun søkte systematisk etter litteratur i følgende internasjonale databaser:

- ERIC
- L-OVE Epistemonikos
- Medline (OVID)
- EMBASE (OVID)
- PsycINFO (OVID)
- Scopus
- Sociological Abstracts

For å finne rapporter som ikke er indeksert i de store databasene («grå litteratur»), gjorde vi enkle søk i Google, samt i ulike nasjonale vitenarkiver og kataloger: Brage, Cristin, Idunn, Nora, Libris, Diva, Norart, Bibliotek.dk. Vi gjennomgikk også publikasjonslistene til ulike relevante institusjoner i Skandinavia (se liste i vedlegg 1).

Søket bestod av emneord og tekstord for covid-19 og ble avgrenset med ulike søkeord for Skandinavia, Norge, Sverige og Danmark. Vi la ikke begrensninger på studie-design eller språk. Vi begrenset søket til år 2021 (avhenging av database: se vedlegg 1). Alle søketreff ble overført til referansehåndteringssystemet EndNote, hvor vi fjernet dubletter.

Søket ble utført i uke 15 2021. Oversikt over alle kilder, søkestrategier, søkedato og antall søketreff i hver database finnes i vedlegg 1. Til forskjell fra det opprinnelige søket, utført i ukene 10-11, søkte vi i uke 15 også i ERIC, Bibliotek.dk og FHIs egne sider i Brage.

Utvelging av studier

En forsker (Nøkleby) vurderte alle referanser - titler og sammendrag - i henhold til inklusjons- og eksklusjonskriteriene. Referanser som Nøkleby vurderte møtte inklusjonskriteriene ble vurdert av en annen forsker (Berg). Alle referanser som de to forskerne vurderte som relevante ble inkludert. Vi innhentet ikke fulltekst av publikasjonene.

Dataauthenting og sortering

Dette er en kunnskapsoppsummering av typen systematisk litteratursøk med sortering og vi foretok ingen vurdering av studienes metodiske kvalitet. Dette er et arbeid som vi ev. kan foreta ved en senere anledning, for alle eller et utvalg av de identifiserte studiene, hvis oppdragsgiver skulle ønske det.

Fra hver av de inkluderte publikasjonene inspiserer en forsker (Berg) sammendraget og på grunnlag av det sorterte hun publikasjonene iht. land. Forskeren hentet også ut data angående

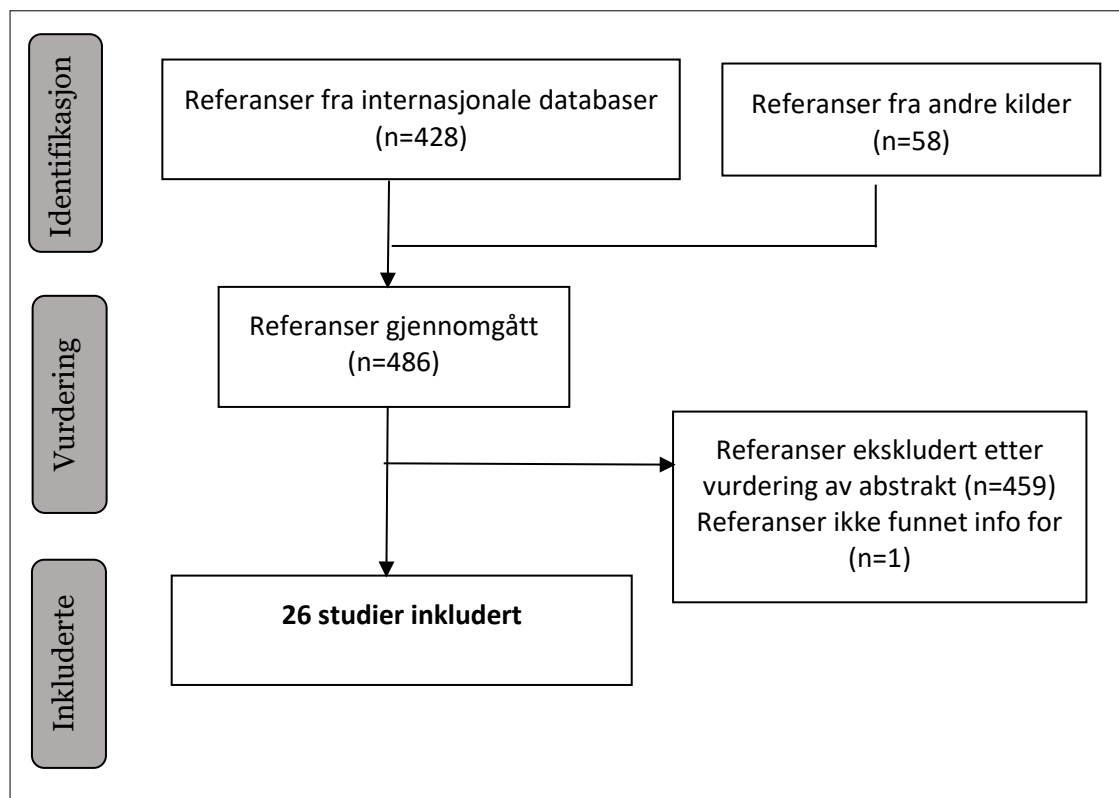
- type studie (studiedesign)
- type populasjon (barn, unge, voksne, sosialarbeidere, lærere)
- studiens problemstilling
- resultater for hovedutfallene (kortfattet)
- tematikk

Forskeren oversatte uthentet data i engelskspråklige publikasjoner til norsk. Som nevnt over er hensikten med et systematisk litteratursøk med sortering å kunne gi, i løpet av kort tid, sorterte lister av forskningen/litteraturen på et felt. I denne oppsummeringen presenterer vi kort studiene i tekst og tabeller. Studiene identifisert i den tidligere oppsummeringen (1) er vist i vedlegg 2.

Resultater

Resultat av litteratursøk

Søket i internasjonale bibliografiske databaser identifiserte 486 unike referanser (etter dublettkontroll) og søk i kilder for grå litteratur identifiserte 58 referanser, se flytdiagram figur 1.

Figur 1. Flytdiagram

Det var én tittel som syntes relevant, men som vi ikke fant fullstendig bibliografisk informasjon for og derfor ikke kunne vurdere for inklusjon:

- (2021). Enhetschefen markerer av högre utsatthet hos barn och unga under coronapandemin [Elektronisk resurs].

Vi inkluderte 26 studier.

Oversikt over alle inkluderte studier

De 26 inkluderte studiene beskrives kort nedenfor. Referansene til de 26 studiene fins i referanselisten bakerst i rapporten (s. 24).

Selv om søket er fra 2021 er det noen publikasjoner med publikasjonsdato fra 2020. Dette er pga. det tar noe tid før publikasjoner er indeksert. De fleste av studiene var publisert i 2021 (n=16). Det var ti rapporter mens de øvrige 16 studiene var publisert i tidsskifter.

Vi fant og inkluderte studier fra alle de tre skandinaviske landene. Det var omtrent like mange studier fra hver av landene: Vi inkluderte åtte studier fra Danmark, syv studier fra Norge, fem studier fra Sverige og seks studier hadde deltakere fra flere land.

Når det gjelder studiedesign var det flest tverrsnittstudier (n=11, 42 %). Videre var det fem mixed-metode studier, tre kvalitative studier og to longitudinelle studier. Vi kategoriserte fem studier som 'uklart studiedesign' pga. at sammendraget manglet beskrivelse av studiens fremgangsmåte.

De identifiserte studiene omhandlet ulike populasjoner: voksne (n=11), ungdom (n=4), flere populasjoner (n=4), sosialarbeidere (n=3), lærere (n=1), barn (n=1). I to studier var det uklart hvem studiedeltakerne var pga. at sammendraget manglet beskrivelse av studiedeltakerne.

Tematikken i studiene – vurdert utifra problemstillingen – var variert. Vi benyttet samme inndelinger i tema som i den første oppsummeringen og forsøkte så langt som mulig å plassere studiene i én beskrivende tematisk kategori. Vi kategoriserte de 26 studiene som å primært omhandle: skole/barnehage (n=7), diskriminering/likestilling (n=6), sårbarhet (n=4), psykisk helse (n=3), vold i nære relasjoner (n=3), barnefamilier (n=1), og i kategorien 'flere tema' plasserte vi to studier.

Nedenfor gir vi en kort beskrivelse av hver studie, gruppert etter land. Problemstillinger og resultater er kopiert fra publikasjonene og er i noen tilfeller forenklet (for å tilpassess tabell).

Tabell 1. Beskrivelse av studier utført i Norge (n=7)

Studie	Studiedesign	Populasjon	Problemstilling	Resultater
Bergman 2021	Longitudinell	Sosialarbeidere	Hvordan krisesentrene tilpasset seg covid-19 pandemien og hvordan tjenestene og brukerne ble påvirket	Krisesentrene forble åpne og det var liten endring i henvendelser slik at brukernes behov ble møtt. Det var noen ulikheter og mangler i tjenestetilgangen for noen grupper. Noen ansatte mente de fikk for liten anerkjennelse.
Bonsaksen 2021	Tverrsnitt	Voksne	Undersøke utbredelsen av selvmordstanker og forsøk i den tidlige fasen av covid-19-utbruddet og undersøke pandemirelaterte faktorer knyttet til selvmordstanker	3,6 % rapporterte selvmordstanker og 0,2 % hadde forsøkt selvmord i løpet av den siste måneden. Risikofaktorer for selvmordstanker var: tidligere selvmordsforsøk, lavere alder, daglig alkoholbruk, risiko for covid-19 komplikasjoner, økonomiske bekymringer knyttet til pandemien.
Bramness 2021	Tverrsnitt	Voksne	Utforske opplevde endringer i alkoholkonsum, deres tilknytning til sosiodemografiske egenskaper og alkoholkonsum det siste året, selvrapporterte årsaker til endring etter covid-19-restriksjoner	29,9 % rapporterte at de drakk mindre, 13,3 % rapporterte at de drakk mer. De som rapporterte både mer og mindre drikking var: Kvinner, yngre respondenter, og innbyggere i Oslo. De som drakk mer var de som levde med barn, hadde høyt utdanningsnivå. Hyppig rapportert årsak til å drikke mindre var færre sosiale anledninger. Hyppig rapportert årsak til å drikke mer var å behandle seg selv med noe godt og færre konsekvenser av å drikke mer
Hafstad 2021	Longitudinell	Ungdom	Undersøke potensielle negative konsekvenser av covid-19 pandemien på ungdoms mentale helse	Angst og depresjonssymptomer økte marginalt mellom 2019 og 2020 men økningen ser ut til å være knyttet til økning i alder heller en pandemien. Symptomnivå var ujevnt fordelt på tvers av demografiske grupper både før og etter pandemien, noe som indikerer at det er forskjeller i helse mellom risikogrupper også under en pandemi.
Larsen 2021	Tverrsnitt	Barn	Utforske hvordan covid-19-relaterte variabler (hjemmeskoleopplevelse, barns oppfattede familiestress og ustabilitet, skjermtidbruk, manglende venner og bekymring	Det var signifikant assosiasjon mellom alle covid-19 prediktorer (bortsett fra skjermtidbruk) og barns emosjonelle, somatiske / kognitive og bekymringsreaksjoner. De sterkeste prediktorene var familiestress og ustabilitet. Flere av

			for virusinfeksjon) er assosiert med emosjonelle, somatiske / kognitive og bekymringsreaksjoner hos barn	assosiasjonene var moderert av alder og eldre barn var negativt påvirket i større grad enn yngre barn (dvs høyere grad av rapporterte reaksjoner)
Skrove 2021	Mixed-metode	Barn og unge og voksne	Undersøke på hvilke måter konteksten rundt covid-19 har påvirket behovene og livssituasjonen til sårbare barn og utsatte familier, og hvordan tjenestetilbudet rettet mot sårbare barn og unge har blitt berørt av pandemien og iverksatte smittereduserende tiltak	Del 1: Hoveddelen av barneverntjenestene rapporterte om en kraftig reduksjon i antall bekymringsmeldinger i mars-april, og en økning utover høsten 2020. De fleste tjenester rapporterte at muligheten til å sikre forsvarlig håndtering av akutte saker er uendret sammenlignet med normalt på alle måletidspunkt, men en betydelig andel av tjenestene ser ut til å ha hatt et svekket hjelpetilbud i starten av pandemien. Del 2, litteratursøkene, resulterte i 78 inkluderte publikasjoner. Hovedtyngden av de inkluderte publikasjonene viser at situasjonen har forverret seg som følge av pandemien, selv om det i noen av studiene også rapporteres om at et mindretall av barna fikk en forbedret situasjon.
Solberg 2021	Mixed-metode	Lærere	Undersøke konsekvenser og håndtering av koronapandemien ved norske universiteter og høyskoler	Ikke tilgjengelig

Tabell 2. Beskrivelse av studier utført i Sverige (n=5)

Studie	Studiedesign	Populasjon	Problemstilling	Resultater
Johansson & Bas-karad 2021	Tverrsnitt	Sosialarbeidere	Undersöka socialarbetares upplevelse av covid-19 pandemins konsekvenser för våldsutsatta kvinnor	Socialarbetarna ger uttryck för en situation präglad av minskad arbeidsstyrka parallellt med en ökad arbetsbelastning. I studien framkommer bland annat ökad isolering, grövre våld och hinder på arbets- och bostadsmarknad till följd av pandemin. I relation till

				krishantering och riktlinjer som pandemin inneburit syns en tydlig diskrepans mellan samhällets, organisationens och klientens bästa.
Johansson 2021	Kvalitativ	Sosial-arbeidere	Beskrive hvordan ansatte som jobber med barn-som-pårørende opplevde at pandemien påvirket situasjonen og støtte-systemet for barn-som-pårørende og hvordan støtten kan forbedres ytterligere	Informantene fortalte om kansellerte sosiale nettverk, økt angst og omsorgsansvar. Smittefrykt hindret omsorgsgivere og pårørende å benytte seg av tilgjengelig støtte. Nye måter å støtte barn-som-pårørende er blitt utviklet, primært digitale tjenester eller utendørsaktiviteter
Myndigheten för vård- och omsorgsanalys 2021	Uklart	Uklart	Att analysera konsekvenser av pandemin för socialtjänstens verksamheter inom individ- och familjeomsorgen	Ikke tilgjengelig
Olofsson 2021	Kvalitativ	Voksne	Undersøke hvordan ansatte ved krisesenter vurderer at situasjonen for voldsutsatte kvinner er berørt av covid-19, og hvilke konsekvenser pandemien har hatt for ansattes mulighet til å bistå voldsutsatte kvinner	Kvinner utsatt for vold er negativt berørt av covid-19. Det er stillere på krisesentrene, noe som kan bety at kvinnene er mer isolert i sine hjemmemiljø. Isolasjonen ser ut til å kunne øke risiko for vold og avhengighet av voldelig partner. De ansatte opplever flere utfordringer under covid-19 som påvirker deres mulighet til å støtte kvinnene.
Socialstyrelsen 2021	Uklart	Uklart	Undersøke effekter av covid-19 på anmeldelser gjallende barn till socialtjänsten	Anmälningarna ökade med cirka 5 % i medverkande kommuner under de undersökta perioderna 2020 jämfört med 2019. Det finns stora lokala variationer som gör det svårt att skapa en entydig nationell bild över utvecklingen. Socialtjänsten ser generellt andra orsaker bakom ökningen än sådant som direkt kan härledas till pandemin.

Tabell 3. Beskrivelse av studier utført i Danmark (n=8)

Studie	Studiedesign	Populasjon	Problemstilling	Resultater
Bülow 2020	Kvalitativ	Ungdom	Identifisere mønstre i gymnasieelevers gengivelser av egne læringsstrategier	Eleverne fremstiller fem forskjellige – digitale og ikke-digitale – mønstre av læringsstrategier
Clemensen 2020	Mixed-metode	Voksne	Hvordan 50 danske familier håndterede for-årets nedlukning af samfundet	Ikke tilgjengelig
Georgsen 2020	Tverrsnitt	Ungdom	Opfange erfaringer og bedst muligt beskrive de praksisser med digitalt understøttet undervisning og læring, der etablerer sig i perioden	Ikke tilgjengelig
Kragh-Müller 2020	Uklart	Barn og lærere	Undersøge børnenes forandrede hverdag i børnehaven efter coronanedlukningens op-hør	Der peges både på begrænsninger i det pædagogiske arbejde og på nye muligheder for arbejdet med børns trivsel, læring og udvikling. Gamle rutiner blev skiftet ud med nye, hvor små grupper og få faste voksne gav bedre pædagogisk kvalitet
Lomholt 2020	Tverrsnitt	Ungdom	Undersøge elevernes mestringsoplevelser	Det er variasjon i elevernes mestringsoplevelser, der bl.a. forklares med deres oplevelse af nødundervisningen, rammerne og de forskjellige undervisningsaktiviteter, og forskelle ift. køn og socioøkonomisk status
Qvotrup 2020	Tverrsnitt	Barn og unge og voksne	Skabe viden om situationen, hvor elever og børn mødte nye læringsmiljøer under den kontrollerede genåbning (fase 2), og at blive kloge på, hvordan forskjellige forhold i børnenes læringsmiljøer påvirkede deres socio-emotionelle oplevelser. Desuden var det hensigten at kortlægge de strategier og ressourcer, der blev anvendt af skoler, dagtilbud, lærere og pædagoger i forbindelse	Ikke tilgjengelig

			med genåbningen, for få viden om betydningen af forskellige strategier og ressourcer	
Steffensen 2020	Tverrsnitt	Voksne	Utføre en analyse af minoriters oplevelser av had i det offentlige rum under COVID-19-epidemien	Minoriteter oplever hadefulde ytringer i det offentlige rum og nogle oplever, at dette er blevet værre under COVID-19-epidemien. Rapporten her dokumenterer både grove tilråb, nedsættende ord om asiater, anklager om at være smittespredere, truende opførsel og hvad minoritetspersonerne oplever som generel afstandtagen – ikke kun målt i meter. Samtlige respondenter og interviewpersoner, der har oplevet hadefulde ytringer i det offentlige rum, fortæller om uprovokerede hændelser, der minoriteter oplever hadefulde ytringer i det offentlige rum og nogle oplever, at dette er blevet værre under COVID-19-epidemien.
Wistoft 2020	Tverrsnitt	Barn, unge og voksne	Undersøke elevernes og forældrenes erfaringer med at håndtere nødundervisningen	Ikke tilgjengelig

Tabell 4. Beskrivelse av studier utført i flere land (n=6)

Studie	Studiedesign	Populasjon	Problemstilling	Resultater
Bariola 2021	Mixed-metode	Voksne	Hvordan har Danmark, Tyskland og USA håndtert og hvilke strategier har de implementert for å håndtere koronanedstengingens følger på likestilling	Det er ulik håndtering i de tre landene. I USA ser det ut til å ha blitt forverring i likestilling og Danmark ser ut til å ha håndtert situasjonen best, bla. ved at de har prioritert gjenåpning av skoler og barnehager som gjør det mulig for begge foreldre (mødre) å gå tilbake til arbeid.

Chiao-yu 2020	Mixed-metode	Voksne	Øke forståelsen for strategier knyttet til arbeid og økonomiske stønader i USA, Danmark, Taiwan og betydningen av slike under covid-19	Ikke tilgjengelig
Giurge 2021	Tverrsnitt	Voksne	Undersøke kjønnsforskjeller mht tidsbruk under covid-19 pandemien i USA, Canada, Danmark, Brasil, Spania	Det var konsistente kjønnsforskjeller mht tidsbruk på nødvendige gjøremål. Kvinner, særlig mødre, brukte mer tid på oppgaver som barnepass og husarbeid og rapporterte lavere tilfredshet
Lewandowski 2021	Uklart	Voksne	Undersøke betydningen av kjønn mht arbeidsrelatert utsatthet for smitterisiko via dråpesmitte eller nærkontakt	I Europa er kjønn mer viktig enn utdanning eller alder mht utsatthet for smitterisiko. Kvinner er mer utsatt for smitte på arbeidsplassen enn menn. Jobber utført av kvinner krever mer nærkontakt enn jobber utført av menn. Kjønnsforskjellene er særlig store i de nordiske, kontinentale og baltiske landene.
Lind 2021	Uklart	Voksne	Utføre en studie som sammenligner Sverige og Danmark for å illustrere pågående utfordringer mht likestilling og de ulike strategiene landene benytter for å håndtere de	Ikke tilgjengelig
Yildirim 2020	Tverrsnitt	Voksne	Undersøke kjønns-spesifikke konsekvenser av covid-19 på arbeidssituasjonen for akademikere under nedstengingen	Flere faktorer er assosiert med konsekvensene av nedstengingen på arbeidssituasjonen: kjønn, å ha barn, risikooppfatning av covid-19, fornøydhet med arbeidsmiljøet. Å ha barn påvirket i mye større grad kvinner enn menn mht mengde husarbeid

Diskusjon

Dette er første oppdatering av en oppsummering ferdigstilt i april 2021 om studier fra Skandinavia vedrørende konsekvenser av koronapandemien når det gjelder velferd, likestilling, livsvilkår og livskvalitet (1). Vi identifiserte og inkluderte 26 studier. De fleste studiene var publisert i tidsskrifter og var tverrsnittstudier i form av spørreundersøkelser. Det var omtrent like mange studier fra hver av de skandinaviske landene. 42 % av studiene omhandlet voksne og tematikken i studiene var variert, men inkluderte blant annet velferds- og livsvilkårtematikker som håndtering av barnehage- og skolesituasjonen, diskriminering og likestilling, psykisk helse og immigranternes og andre sårbare gruppers utsatthet under pandemien.

Denne oppdateringen viser dermed at det kontinuerlig publiseres nye studier fra Skandinavia om velferd, likestilling, livsvilkår og livskvalitet for ulike grupper under pandemien. Samlet viser de tidligere identifiserte 81 studiene (1) og disse 26 studiene at det vil være mulig å utføre en systematisk kunnskapsoppsummering eller kartlegging på en konkret problemstilling innen dette fagområdet.

Vi gjør oppmerksom på at vi kun gjennomførte et systematiske litteratursøk i elektroniske databaser og i grå litteratur, vurderte referansene opp mot inklusjonskriteriene, og sorterte inkluderte studier i kategorier. Vi innhentet ikke studiene i fulltekst. Det er derfor mulig at vi har inkludert publikasjoner som ville vist seg ikke å være relevante ved gjennomlesning i fulltekst. Videre vurderte vi ikke den metodiske kvaliteten til de inkluderte studiene og gjennomførte ingen sammenstilling av resultatene. Dette var pga. de begrensede ressursrammene for oppsummeringen. Skulle vi utført en systematisk oversikt ville vi ha innhentet alle publikasjonene i fulltekst for endelig vurdering opp mot inklusjonskriteriene. Inkluderte studier ville så blitt kvalitetsvurdert i henhold til egnede sjekklister og resultater sammenstilt og diskutert. I litteratursøket gikk vi bredt ut for å finne all skandinavisk litteratur om covid-19, men vi kan likevel ha gått glipp av relevante studier som ikke har presistert at de er utført i et av de skandinaviske landene. I søket etter grå litteratur valgte vi bl.a. å søke i vitenarkiver som sammen dekker utgivelser fra flere universiteter og høyskoler, men disse søkene er hverken systematiske eller uttømmende slik søkene i databaser er.

Studier om covid-19-pandemiens ulike følger publiseres fortløpende. Denne oversikten inkluderer ikke studier som ble publisert etter uke 15 2021. Vi planlegger å utføre oppdateringssøk og sammenstille resultatene fra disse i egne rapporter utover i 2021.

Referanser

1. Berg RC, Næss GE, Nøkleby H. Skandinavisk forskning om konsekvenser av covid-19 på velferd, likestilling, livsvilkår og livskvalitet: et systematisk litteratursøk med sortering. Folkehelseinstituttet, 2021
2. Folkehelseinstituttet. Koronavirus – temaside. Tilgjengelig fra:
3. Teigen M. La oss snakke om likestillingens kår under koronakrisen. Kilden 2020. 22 juni 2020. Tilgjengelig fra <https://kjonnsforskning.no/nb/2020/06/la-oss-snakke-om-likestillingens-kaar-under-koronakrisen>
4. Giurge L M, Whillians AV, Yemisciglet A. A multicountry perspective on gender differences in time use during COVID-19. *Proceedings of the National Academy of Sciences of the USA*. 2021, 118(12). e2018494118; <https://doi.org/10.1073/pnas.2018494118>
5. Lewandowski P, Lipowska K, Magda I. The gender dimension of occupational exposure to contagion in Europe. *Feminist Economics*. 2021, 27(1-2): 48-65.
6. Brattbakk I. Trangboddhet og barnefamiliers hverdagsliv i koronaens tid. *Tidsskrift for Boligforskning*. 2020;3(1):7-31.
7. Bramness JG, Bye EK, Moan IS, Rossow I. Alcohol use during the COVID-19 pandemic: Self-reported changes and motives for change. *European Addiction Research*. 2021; 1-6.
8. Nøkleby H, Berg RC, Muller AE, Ames HMR. Konsekvenser av covid-19 på barn og unges liv og helse: en hurtigoversikt. 2021. Oslo: Folkehelseinstituttet.
9. Bignardi G, Dalmaijer ES, Anwyl-Irvine AL, Smith TA, Siugzdaite R, Uh S, et al. Longitudinal increases in childhood depression during the COVID-19 lockdown in a UK cohort. *Archives of Disease in Childhood*. 2020. doi: 10.1136/archdischild-2020-320372
10. Hafstad GS, Sætren SS, Wentzel-Larsen T, Augusti E-M. Adolescents' symptoms of anxiety and depression before and during the Covid-19 outbreak; A prospective population-based study of teenagers in Norway. *The Lancet Regional Health – Europe*. 2021; 5(100093).
11. Skrove G, Lichtwarck W, Moufack MF, Røkkum NHA, Ulfseth LA, Kojan BH. Konsekvenser av covid-19 for tjenestetilbudet blant sårbare barn og unge. Rapportserie for sosialt arbeid, rapport nr. 5, 2021.

Liste over inkluderte skandinaviske studier (i alfabetisk rekkefølge):

Bariola N, Collins C. The gendered politics of pandemic relief: Labor and family policies in Denmark, Germany, and the United States during COVID-19. *American Behavioral Scientist*. 2021. <https://doi.org/10.1177/00027642211003140>

Bergman S, Bjørnholt M, Helseth H. Norwegian shelters for victims of domestic violence in the COVID-19 pandemic – Navigating the new normal. *Journal of Family Violence*. 2021; 1-11. doi: 10.1007/s10896-021-00273-6.

Bonsaksen T, Skogstad L, Heir T, Ekeberg Ø, Schou-Bredal I, Grimholt TK. Suicide thoughts and attempts in the norwegian general population during the early stage of the COVID-19 outbreak. *Int. J. Environ. Res. Public Health*. 2021, 18(8), 4102; <https://doi.org/10.3390/ijerph18084102>

Bramness JG, Bye EK, Moan IS, Rossow I. Alcohol use during the COVID-19 pandemic: Self-reported changes and motives for change. *European Addiction Research*. 2021: 1-6.

Bülow MW. Læringsstrategier på ungdomsuddannelserne: en undersøgelse af mønstre i læringsstrategier i en periode med virtuel og blended learning. *Læring og medier online*, 2020: 13. Tilgjengelig fra: <https://tidsskrift.dk/lom/article/view/121989>

Chiao-yu Y, Briar-Lawson K, Urbaeva J. Employment and income support policies during the early phases of COVID-19: Lessons from the U.S., Denmark, and Taiwan. *Greenwich Social Work Review*. 2020, 1(2). Tilgjengelig fra: <https://journals.gre.ac.uk/index.php/gswr/article/view/1167>

Clemensen N, Dannesboe KI. Mor organiserede familielivet under coronanedlukningen: familieliv i en coronatid. *Asterisk*. 2020: 12-14. Tilgjengelig fra: <https://dpu.au.dk/fileadmin/edu/Asterisk/96/Asterisk96-s12-14.pdf>

Georgsen M, Qvortrup A. Erfaringer og oplevelser med online undervisning på 9 videregående uddannelsesinstitutioner i foråret 2020, UCN. 2021. Tilgjengelig fra: <https://laeremiddel.dk/wp-content/uploads/2021/01/COVID-19-undervisning-rapport.pdf>

Giurge L M, Whillians AV, Yemisciglet A. A multicountry perspective on gender differences in time use during COVID-19. *Proceedings of the National Academy of Sciences of the USA*. 2021, 118(12). e2018494118; <https://doi.org/10.1073/pnas.2018494118>

Hafstad GS, Sætren SS, Wentzel-Larsen T, Augusti E-M. Adolescents' symptoms of anxiety and depression before and during the Covid-19 outbreak; A prospective population-based study of teenagers in Norway. *The Lancet Regional Health – Europe*. 2021; 5(100093).

Johansson E, Baskarad K. Virusets våldsamma symptom. Om socialarbetares upplevelser av covid-19 pandemin och dess konsekvenser för våldsutsatta kvinnor [Elektronisk resurs]. 2021. Tilgjengelig fra: <https://gupea.ub.gu.se/handle/2077/67831>

Johansson P, Sennemark E, Magnussen L, Hanson E. Children-as-next-of-kin and the Covid-19 pandemic. How have they been affected? The 3rd International Young Carers conference. 2021. Tilgjengelig fra: <http://lnu.diva-portal.org/smash/record.jsf?pid=diva2%3A1543209&dswid=8508>

Kragh-Müller G. Butikkerne er lukkede, fordi luften er syg" : om børn, pædagoger og corona efter genåbningen af børnehaverne. *Paideia*, 2020, 20, 11: 7-21. Tilgjengelig fra: [https://pure.au.dk/portal/da/publications/butikkerne-er-lukkede-fordi-luften-er-syg--om-boern-paedagoger-og-corona-efter-genaabning-af-boernehaverne\(087e0575-4616-42d6-86fb-120ae3388935\).html](https://pure.au.dk/portal/da/publications/butikkerne-er-lukkede-fordi-luften-er-syg--om-boern-paedagoger-og-corona-efter-genaabning-af-boernehaverne(087e0575-4616-42d6-86fb-120ae3388935).html)

Larsen L, Helland MS, Holt T. The impact of school closure and social isolation on children in vulnerable families during COVID-19: a focus on children's reactions. *Eur Child Adolesc Psychiatry*, 2021: 1-11.

Lind Y, Gunnarsson Å. Gender equality, taxation, and the COVID-19 recovery: A study of Sweden and Denmark. 2021. *Tax Notes International*, 2021, 101(5): 581-590.

Lewandowski P, Lipowska K, Magda I. The gender dimension of occupational exposure to contagion in Europe. *Feminist Economics*. 2021, 27(1-2): 48-65.

Lomholt R. Elevers mestringsoplevelser under onlinenødundervisningen i forbindelse med COVID-19-skolelukningerne. *Learning Tech*, 2020, 12-39.

Myndigheten för vård- och omsorgsanalys. Under rådande omständigheter. Konsekvenser av covid-19 för socialtjänstens individ- och familjeomsorg [Elektronisk resurs]. 2021. Tilgjengelig fra: <https://www.vardanalys.se/wp-content/uploads/2021/01/Rapport-2021-1-Under-r%C3%A5dande-omst%C3%A4ndigheter.pdf>

Olofsson M, Emnell J. Tystnad, isolering och ökat våld. En studie om hur våldsutsatta kvinnor har påverkats under covid-19. 2021. [Elektronisk resurs]. Tilgjengelig fra: <https://gupea.ub.gu.se/handle/2077/67212> (2021).

Qvortrup A, Lundtofte TE, Lomholt R, Christensen V, Nielsen A. Børns socio-emotionelle tilstand under genåbningen af skoler efter COVID-19-nedlukningen. Data rapport – dansk. 2020. Tilgængelig fra: https://www.sdu.dk/-/media/files/om_sdu/institutter/ikv/forskning/forskningsprojekter/genaabningsprojekt/genaabningdatarapport_fase1dansk_skole1.pdf

Skrove G, Lichtwarck W, Moufack MF, Røkkum NHA, Ulfseth LA, Kojan BH. Konsekvenser av covid-19 for tjenestetilbudet blant sårbare barn og unge. Rapportserie for sosialt arbeid, rapport nr. 5, 2021.

Socialstyrelsen. Effekter av covid-19 på anmälningar gällande barn till socialtjänsten [Elektronisk resurs].2021. Tilgængelig fra: <https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2021-1-7155.pdf>

Solberg E, Hovdhaugen E, Gulbrandsen M, Scordato L, Svartefoss SM, Eide T. Et akademisk annerledesår: Konsekvenser og håndtering av koronapandemien ved norske universiteter og høyskoler. Nordisk institutt for studier av innovasjon, forskning og utdanning NIFU. 2021. Tilgængelig fra <https://www.nifu.no/publications/1903811/>

Steffensen T, et al. Had i det offentlige rum under COVID-19-epidemien : en analyse af minoriters oplevelser, Institut for Menneskerettigheder.2020. Tilgængelig fra. <https://menneskeret.dk/udgivelser/had-offentlige-rum-covid-19-epidemien-analyse-minoriteters-oplevelser>

Wistoft K, Qvortrup L, Christensen JH, Qvortrup A. Elever, der havde det særligt svært med nødundervisningen under coronakrisen. Paideia: tidsskrift for professionel pædagogisk praksis. 2020;20: 22-38.

Yildirim T, Eslen-Ziya H. The differential impact of covid-19 on the work conditions of women and men academics during the lockdown. Gender, Work and Organization, 2020: No Pagination Specified. <https://doi.org/10.1111/gwao.12529>

Vedlegg 1. Søkestrategier

Søk utført av Ingvild Kirkehei

Kilder søkt: Epistemonikos LOVE, MEDLINE, Embase, PsycINFO, Scopus, Sociological Abstracts, Idunn, ERIC, Cristin, Nora, DiVA, Libris, Bibliotek.dk, Google, Norart.

Søketreff totalt: 1130

Søketreff etter dublettkontroll: 486

LOVE Epistemonikos

Søketreff: 337

Dato: 13.04.2021

Søk på skandinaviske land, ingen annen avgrensning.

Advanced search: norway* OR norwegian* OR norge* OR norsk* OR oslo* OR bergen* OR stavanger* OR trondheim* OR sweden* OR swedish OR sverige* OR svensk* OR stockholm* OR gothenb* OR göteborg* OR malmo* OR uppsala* OR denmark* OR danish OR danmark* OR dansk* OR copenhagen* OR københavn* OR aarhus OR århus OR arhus OR odense* OR aalborg* OR alborg* OR scandinavi* OR skandinavi* OR nordic* OR nordisk*

Filter by Epistemonikos date 10. Mars 2021-13. April 2021

Embase (Ovid)

1974 to 2021 April 09

Dato: 10.03.2021

Søketreff: 236

Søk på covid og Skandinavia, avgrenset til publikasjoner registrert etter søk 1 i mars 2021.

1. (covid* or corona or coronavir* or ncov* or sars-cov* or sarscov*).ti,ab,kw,sh. and (norway* or norwegian* or norge* or norsk* or nordmenn* or oslo* or bergen* or stavanger* or trondheim* or sweden* or swedish or swede* or sverige* or svensk* or stockholm* or gothenb* or goeteborg* or malmo* or uppsala* or denmark* or danish or danes or danmark* or dansk* or copenhagen* or koebenhavn* or aarhus or arhus or odense* or aalborg* or alborg* or scandinavi* or skandinavi* or nordic* or

nordisk*).ti,ab,kw,ot,od,sh,hw,pb,lg. [title, abstract, keywords, original title, other index terms, subject headings, heading word, publisher,language]

2. limit 1 to yr="2020 -Current"

3. (mar* 2021 or apr* 2021).dp. [date of publication]

4. limit 2 to dd=20210309-20210413 [date delivered]

5. limit 2 to em=202110-202115 [entry week]

6. limit 2 to dc=20210309-20210413 [date created]

7. 2 and 3

8. or/4-7

MEDLINE (Ovid)

ALL 1946 to April 12, 2021

Dato: 12.04.2021

Søketreff: 163

Søk på covid og Skandinavia, avgrenset til publikasjoner registrert etter søk 1 i mars 2021.

1. (covid* or corona or coronavir* or ncov* or sars-cov* or sarscov*).ti,ab,kw,sh. and (norway* or norwegian* or norge* or norsk* or nordmenn* or oslo* or bergen* or stavanger* or trondheim* or sweden* or swedish or swede* or sverige* or svensk* or stockholm* or gothenb* or goeteborg* or malmo* or uppsala* or denmark* or danish or danes or danmark* or dansk* or copenhagen* or koebenhavn* or aarhus or arhus or odense* or aalborg* or alborg* or scandinavi* or skandinavi* or nordic* or nordisk*).ti,ab,kw,lg,sh,kf,oa,hw,gi. [title, abstract, keyword, language, subject heading, keyword heading, other abstract, heading word, grant information]

2. limit 1 to yr="2020 -Current"

3. limit 2 to dt=20210309-20210413 [create date]

4. limit 2 to ep=20210309-20210413 [Electronic date of publication]

5. (mar* 2021 or apr* 2021).dp. [date of publication]

6. limit 2 to ez=20210309-20210413 [entrez date]

7. limit 2 to da=20210309-20210413 [MeSH date]

8. limit 2 to ed=20210309-20210413 [entry date]

9. or/3-8

PsycINFO (Ovid)

1806 to April Week 1 2021

Dato: 13.04.2021

Søketreff: 10

Søk på covid og Skandinavia, avgrenset til publikasjoner registrert etter søk 1 i mars 2021.

1. (covid* or corona or coronavir* or ncov* or sars-cov* or sarscov*).ti,ab,hw,sh. and (norway* or norwegian* or norge* or norsk* or nordmenn* or oslo* or bergen* or

stavanger* or trondheim* or sweden* or swedish or swede* or sverige* or svensk* or stockholm* or gothenb* or goteborg* or malmo* or uppsala* or denmark* or danish or danes or danmark* or dansk* or copenhagen* or koebenhavn* or aarhus or arhus or odense* or aalborg* or alborg* or scandinavi* or skandinavi* or nordic* or nordisk*).ti,ab,hw,lg,sh,ca,lo,ot. [title, abstract, heading word, language, subject heading, corporate/institutional author, location, original title]

2. limit 1 to yr="2020 -Current"

3. limit 2 to up=20210305-20210413

Ekstrasøk på institusjon og forfatteradresse:

Ekstra søketreff: 80

1. (covid* or corona or coronavir* or ncov* or sars-cov* or sarscov*).ti,ab,hw,sh. and (norway* or norwegian* or norge* or norsk* or nordmenn* or oslo* or bergen* or stavanger* or trondheim* or sweden* or swedish or swede* or sverige* or svensk* or stockholm* or gothenb* or goteborg* or malmo* or uppsala* or denmark* or danish or danes or danmark* or dansk* or copenhagen* or koebenhavn* or aarhus or arhus or odense* or aalborg* or alborg* or scandinavi* or skandinavi* or nordic* or nordisk*).ti,ab,hw,lg,sh,ca,lo,ot,in,cq. [title, abstract, heading word, language, subject heading, corporate/institutional author, location, original title, institution, correspondance address]
2. limit 1 to yr="2020 -Current"

Scopus

Søketreff: 360

Dato: 13.04.2021

Covid og Skandinavia, avgrenset til "subject area medicine, social sciences, psychology, multidisciplinary, nursing, arts and humanities, health professions". Scopus gir ikke muligheten til å avgrense på registreringsdato, så søket ble avgrenset til publikasjonsår 2021. Nye publikasjoner som registreres etter dette, sendes som alert hver tirsdag.

```
( TITLE-ABS-KEY ( covid* OR corona OR coronavir* OR ncov* OR sars-cov* OR sarscov* ) ) AND ( ( TITLE-ABS-KEY ( norway* OR norwegian* OR norge* OR norsk* OR nordmenn* OR oslo* OR bergen* OR stavanger* OR trondheim* OR sweden* OR swedish OR swede* OR sverige* OR svensk* OR stockholm* OR gothenb* OR goteborg* OR malmo* OR uppsala* OR denmark* OR danish OR danes OR danmark* OR dansk* OR copenhagen* OR koebenhavn* OR aarhus OR arhus OR odense* OR aalborg* OR alborg* OR scandinavi* OR skandinavi* OR nordic* OR nordisk* ) OR LANGUAGE ( norwegian OR swedish OR danish ) ) ) AND ( LIMIT-TO ( SUBJAREA , "MEDI" ) OR LIMIT-TO ( SUBJAREA , "SOCI" ) OR LIMIT-TO ( SUBJAREA , "PSYC" ) OR LIMIT-TO ( SUBJAREA , "MULT" ) OR LIMIT-TO ( SUBJAREA , "NURS" ) OR LIMIT-TO ( SUBJAREA , "ARTS" ) OR LIMIT-TO ( SUBJAREA , "HEAL" ) ) AND ( LIMIT-TO ( PUBYEAR , 2021 ) OR LIMIT-TO ( PUBYEAR , 2020 ) )
```

Sociological Abstracts (ProQuest)

Søketreff: 15

Dato: 13.04.2021

Søk på covid og Skandinavia. ProQuest gir ikke muligheten til å avgrense på registreringsdato, så søket ble avgrenset til publikasjonsår 2021. Nye publikasjoner som registreres etter dette, sendes som alert hver tirsdag.

(ab(norway* OR norwegian* OR norge* OR norsk* OR nordmenn* OR oslo* OR bergen* OR stavanger* OR trondheim* OR sweden* OR swedish OR swede* OR sverige* OR svensk* OR stockholm* OR gothenb* OR goeteborg* OR malmo* OR uppsala* OR denmark* OR danish OR danes OR danmark* OR dansk* OR copenhagen* OR koebenhavn* OR aarhus OR arhus OR odense* OR aalborg* OR alborg* OR scandinavi* OR skandinavi* OR nordic* OR nordisk*) OR ti(norway* OR norwegian* OR norge* OR norsk* OR nordmenn* OR oslo* OR bergen* OR stavanger* OR trondheim* OR sweden* OR swedish OR swede* OR sverige* OR svensk* OR stockholm* OR gothenb* OR goeteborg* OR malmo* OR uppsala* OR denmark* OR danish OR danes OR danmark* OR dansk* OR copenhagen* OR koebenhavn* OR aarhus OR arhus OR odense* OR aalborg* OR alborg* OR scandinavi* OR skandinavi* OR nordic* OR nordisk*) OR su(norway* OR norwegian* OR norge* OR norsk* OR nordmenn* OR oslo* OR bergen* OR stavanger* OR trondheim* OR sweden* OR swedish OR swede* OR sverige* OR svensk* OR stockholm* OR gothenb* OR goeteborg* OR malmo* OR uppsala* OR denmark* OR danish OR danes OR danmark* OR dansk* OR copenhagen* OR koebenhavn* OR aarhus OR arhus OR odense* OR aalborg* OR alborg* OR scandinavi* OR skandinavi* OR nordic* OR nordisk*)) AND (ab(covid* OR corona OR coronavirus) OR ti(covid* OR corona OR coronavirus) OR su(covid* OR corona OR coronavirus))

ERIC (ProQuest)

Søketreff: 14

Dato: 13.04.2021

Søk på covid og Skandinavia. ERIC ble ikke søkt i mars, så dette søket ble gjort tilbake til 2020.

(ab(norway* OR norwegian* OR norge* OR norsk* OR nordmenn* OR oslo* OR bergen* OR stavanger* OR trondheim* OR sweden* OR swedish OR swede* OR sverige* OR svensk* OR stockholm* OR gothenb* OR goeteborg* OR malmo* OR uppsala* OR denmark* OR danish OR danes OR danmark* OR dansk* OR copenhagen* OR koebenhavn* OR aarhus OR arhus OR odense* OR aalborg* OR alborg* OR scandinavi* OR skandinavi* OR nordic* OR nordisk*) OR ti(norway* OR norwegian* OR norge* OR norsk* OR nordmenn* OR oslo* OR bergen* OR stavanger* OR trondheim* OR sweden* OR swedish OR swede* OR sverige* OR svensk* OR stockholm* OR gothenb* OR goeteborg* OR malmo* OR uppsala* OR denmark* OR danish OR danes OR danmark* OR dansk* OR copenhagen* OR koebenhavn* OR aarhus OR arhus OR odense* OR aalborg* OR alborg* OR scandinavi* OR skandinavi* OR nordic* OR nordisk*) OR su(norway* OR norwegian* OR norge* OR norsk* OR

nordmenn* OR oslo* OR bergen* OR stavanger* OR trondheim* OR sweden* OR swedish OR swede* OR sverige* OR svensk* OR stockholm* OR gothenb* OR goeteborg* OR malmo* OR uppsala* OR denmark* OR danish OR danes OR danmark* OR dansk* OR copenhagen* OR koebenhavn* OR aarhus OR arhus OR odense* OR aalborg* OR alborg* OR scandinavi* OR skandinavi* OR nordic* OR nordisk*)) AND (ab(covid* OR corona OR coronavirus) OR ti(covid* OR corona OR coronavirus) OR su(covid* OR corona OR coronavirus))

Idunn - Universitetsforlagets digitale plattform for fag- og forskningstidsskrifter

Søketreff: 10

Referanser overført til EndNote: 5

Dato: 13.04.2021

Avansert søk

Noen av disse ordene: covid* pandemi* korona* corona*

Treff innen: tittel, sammendrag, stikkord

Årgang fra og med 2021 til og med 2021

Cristin – Current Research Information System in Norway

Søketreff: 51

Referanser overført til EndNote: 6

Dato: 13.04.2021

Ikke mulig å avgrense på dato, så søkestrengen avsluttes med “AND 2021”.

(covid OR corona OR korona) AND (barn* OR unge* OR nyfødte* OR spedbarn OR foreldre* OR mødre* OR fedre* OR familie* OR vold* OR vald* OR likestilling* OR ungdom* OR studenter*) AND 2021

Nora - Alt i norske vitenarkiv i én tjeneste

Søketreff: x potensielt relevante utover de som ble funnet i Cristin

Dato 13.04.2021

Alle søk filtrert på årstall 2021.

korona*

corona

coronav*

coronap*

covid*

Libris – National Library of Sweden

Søketreff: 25 mulig relevante

Dato: 16.03.2021

(covid* OR corona* OR korona*) AND (barn* OR unge* OR familj* OR våld* OR Jämlikhet* OR ungdom* OR student*)

Refine your search: article chapter, theses, e-books

Publication year 2020, 2021

DiVA - Digitala Vetenskapliga Arkivet

Søketreff: 12 mulig relevante

Dato: 13.04.2021

Advanced - research publications

Publication year from 2021-2021

Covid barn*

Corona barn*

Coronapan* ungdom*

Covid ungdom*

Covid elev*

Coronapan* elev*

Covid föräld*

Coronapand* föräl*

Covid våld*

Coronapand* våld*

Covid jämtlighet

Coronapan* jämtlighet

covid

korona

corona

coronapand*

Google

Søketreff: 0 relevant

Dato: 13.04.2021

Søk avgrenset til danske publikasjoner siden de norske og svenske er godt dekket i arkivene over.

covid|corona|korona børn|unge|ungdom|familie|forældre

konsekvænsler|psygisk|mental

interview|undersøgelse|studie|project|projekt|forskning .dk filetype:pdf danmark

Publisert f.o.m. 1. mars 2021.

Gjennomgang av 100 første treff

Bibliotek.dk

Dato: 13.04.2021

Antall treff overført til EndNote: 22

ord i tittel: corona*

ord i tittel: covid*

emne coronakrisen, søgeord børn*

emne coronakrisen, søgeord unge*
emne coronakrisen, søgeord ligest*
emne coronakrisen, søgeord vold*
emne coronakrisen, søgeord misbrug*
emne coronakrisen, søgeord forældre*
emne coronakrisen, søgeord famil*
emne coronakrisen, søgeord ungdom*
emne coronakrisen, søgeord læring*
Sprog: engelsk, dansk
Materialetype: tidsskriftsartikel, e-bog, artikel

Norart

Dato: 13.04.2021
Søketreff: 25
Referanser overført til EnNote: 0
Ordsøk: korona* OR corona OR coronavir* OR covid*
Publikasjonsår 2020-2021
Vitenskapelige artikler

Gjennomgang av publikasjonslister i følgende kilder (16.03.2021):

NOVA/OsloMet
Svenske Socialstyrelsen
Danske VIVE (det nasjonale forsknings- og analysecenter for velfærd)
Danske Socialstyrelsen
metodecentret.dk
NKVTS
RBup
RKBU
Likestillingssenteret KUN
Barneombudet
Cefu (Center for Ungdomsforskning)
FORTE (Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd)
NUBU
PROBA samfunnsanalyse
Folkehelseinstituttet <https://fhi.brage.unit.no/fhi-xmlui/>

Vedlegg 2: Inkluderte studier fra den første rapporten

Tabell 1. Beskrivelse av studier utført i Norge (n=39)

Studie	Studiedesign	Populasjon	Problemstilling	Resultater
Andersen 2021	Tverrsnitt	Ungdom	hvordan koronautbruddet våren 2020 ble håndtert av aktørene i videregående opplæring, hvilke konsekvenser pandemien og tiltakene har hatt for elever og lærlinger	Ikke tilgjengelig
Bakken 2020a	Tverrsnitt	Ungdom	kartlegge ungdoms hverdagsliv mens covid-19-pandemien preget landet på det mest intense våren 2020	Ikke tilgjengelig
Bakken 2020b	Tverrsnitt	Ungdom	om Oslo-ungdom rapporterte å overholde smittevernreglene under pandemien og prediktorer for oppslutning om reglene	En stor andel rapporterte at de fulgte smittevernreglene. Ungdom med innvandrerbakgrunn og de bosatt i ytre Oslo øst rapporterte oftere enn andre å følge dem
Bekkehus 2020	Tverrsnitt	Ungdom	hvorvidt det å erstatte fysisk kontakt med venner med digital kontakt var assosiert med dårlig mental helse og ensomhet	En tredjedel rapporterte at de savnet fysisk kontakt med venner. Mangel på fysisk kontakt med venner og bruk av sosiale medier var assosiert med ensomhet og mentale helseproblemer

Berg Tveito 2021	Kvalitativ	Sosial- arbeidere	hvordan barneverntjenesten ivaretok arbeidet med vold og overgrep under den første fasen av koronapandemien	Tjenestene var proaktive. Den første tiden ble det gjort et betydelig planarbeid for å ivareta driften
Brattbakk 2020a	Tverrsnitt	Voksne	hvordan barnefamilier opplevde hjemmesituasjonen og boforholdene	Det var en opphopning av levekårsutfordringer hos trangbodde familier, de skiller seg fra øvrige hushold på en uheldig måte, men samtidig har de næreste familie- og vennebåndene blitt styrket mer hos de trangbodde familiene enn de øvrige
Brattbakk 2020b	Tverrsnitt	Voksne	hva er barnefamiliers situasjon under koronakrisen mht trangboddhet	Trangbodde barnefamilier har større utfordringer under koronanedstengningen enn familier som har romsligere plass i boligen
Bubb 2020	Tverrsnitt	Flere	undersøke synspunktene til elever, foreldre/foresatte og lærere mht hjemmeskole	Tilpasningen skjedde veldig raskt og hjemmeskole ble godt mottatt av elever og foreldre/foresatte
Caspersen 2021	Mixed- metode	Flere	belyse håndtering og konsekvenser av koronapandemien i grunnskolen	Digitale rammevilkår har i hovedsak vært gode, selv om noen har møtt utfordringer; Stor variasjon i elevenes læring og trivsel; Foreldre til barn med behov for tilrettelegging er mer kritisk til samarbeidet med skolen; Vanskeligere å følge opp elever i sårbare situasjoner
Dahle 2021	Tverrsnitt	Foreldre	kartlegge foreldres behov for kunnskap, råd, veiledning for 4-6 åringers skjermbruk	Koronapandemien førte til noen endrede skjermvaner
Dyregrov 2020	Tverrsnitt	Ungdom	hva er ungdommers riskforståelse og erfaringer knyttet til covid-19	Erfaringer knyttet til risiko var relatert til bekymring for å spre smitten til nære venner og familie. De bekymret seg om fremtiden mht utdanning og sosialt liv
Eriksen 2020	Kvalitativ	Ungdom	undersøke hvordan norske ungdommer erfarte og håndterte samfunnets nedstenging under pandemien våren 2020	Livene til ungdommene under koronanedstengingen dreide seg om tap og savn på den ene siden, og tillit til de svært inngripende tiltakene på den andre
Fosse 2020	Tverrsnitt	Voksne	hvordan pandemien har påvirket brukerne av tjenester for mental helse og rus	Pandemirelaterte utfordringer og bekymringer var utbredt og forklarte en stor del (opp til 31 %) av mentale og fysiske helseproblemer

Hafstad 2020	Tverrsnitt	Ungdom	undersøke psykososiale konsekvenser av covid-19 og smitterverntiltak for barn og unge i Norge	Ungdom generelt har ifølge våre resultater klart seg bra, og har på noen områder hatt det bedre denne perioden enn tidligere
Hansen 2021	Longitudinell	Voksne	undersøke trender når det gjelder ensomhet før og under pandemien, og forskjeller på tvers av populasjonsgrupper	Generelt sett var ensomhet stabil eller synkende i løpet av nedstengingen. Men enkelte subgrupper, slik som enslige og eldre kvinner, rapporterte noe økt ensomhet under nedstengingen
Harris 2020	Tverrsnitt	Voksne	undersøke grupper med risiko for mentalt stress knyttet til covid, og hvilken rolle tillit til helsesystemet har som en mulig moderator/mellomliggende variabel	De fleste deltakerne hadde stressnivå som var under den kliniske cut-off nivået, noe som indikerer at de fleste har håndtert pandemien godt
Inseth 2021	Register	Voksne	undersøke covid-19 blant immigranter i Norge, smitte, relaterte sykehusinnleggelser og død	Resultatene viste at det var mer smitte blant innvandrere enn ikke-innvandrere. Det var mye høyere sykehusinnleggelser blant innvandrere, og store forskjeller mellom ulike immigrantgrupper. De med særlig høye rater var de født i Somalia, Pakistan, Irak
Kaiser 2020	Tverrsnitt	Ungdom	hvordan ungdommer opplever informasjon de mottar om covid-19 og hvordan pandemien påvirker hverdagslivet deres	Ikke tilgjengelig
Knudsen 2021	Longitudinell	Voksne	undersøke forekomst av mentale lidelser, selvmordstanker og selvmord blant den generelle befolkningen, før og under koronapandemien	Det var en nedgang i mentale lidelser i første del av pandemien. Utover det var det stabile nivå mht mentale lidelser, selvmordstanker og selvmord i løpet av de første seks mnd av pandemien sammenlignet med nivåene før pandemien
KoRus-øst 2020	Tverrsnitt	Ungdom	bedre forstå ungdoms liv i koronatiden	Resultatene tyder på at ungdommer ser både positive og negative sider ved tiden da skolene var stengt. Mange oppgir at de har sovet litt mer, vært mindre stresset og har brukt mye tid på skjerm. Det er få som har vært redde for selv å bli syke, men langt flere har vært redde for å

				smitte andre eller at familie og venner skal bli syke. Vi finner ingen store endringer i deres egen vurdering av livskvaliteten, men omtrent halvparten svarer at de har lært mindre under lockdown
Korsnes 2020	Tverrsnitt	Voksne	undersøke covid-19-bekymringer blant eldre psykiatriske pasienter og deres helsepersonnel	De fleste satte pris på de strenge smittevernstiltakene, de fleste var ikke veldig bekymret for å bli smittet eller trodde de kom til å dø hvis de ble smittet
Kyrrestad 2020	Tverrsnitt	Ungdom	undersøke hvordan ungdom opplever informasjonen som gis rundt koronaviruset, hva de opplever de mangler informasjon om, hvordan situasjonen med koronaviruspandemien påvirker dem	De mest brukte informasjonskildene for å få informasjon om koronaviruset var internett, etterfulgt av avis/nettavis og TV. Over halvparten av ungdommene syntes at den informasjon som ble gitt angående koronaviruset var tilstrekkelig, forståelig, til å stole på og at det dekket deres behov for informasjon
Lehmann 2021	Tverrsnitt	Ungdom	undersøke konsekvenser på hverdagslivet, læremål, familierelasjoner, søvnproblemer, og bekymringer vedrørende smitte, venner, fremtiden – blant ungdommer 12-19 år i løpet av uke 7-9 med nedstenging i Norge	Konsekvenser og grad av bekymring varierte iht. alder, kjønn, sosioøkonomisk status og til en viss grad fødeland. De som så ut til å oppleve koronasituasjonen som mer utfordrende/vanskelig var: jenter, eldre ungdommer, ungdommer med lavere sosioøkonomisk status og de med innvandrerbakgrunn fra et utviklingsland
Letnes 2021	Kvalitativ	Foreldre	undersøke barns digitale liv under koronapandemien	Ikke tilgjengelig
Myrvold 2020	Tverrsnitt	Lærere	undersøke barnehageansattes situasjon under koronakrisen	Ansatte i barnehagene er fornøyd med mye, men redde for å bli smittet
Mælan 2021	Tverrsnitt	Ungdom	undersøke norske elevers erfaringer med hjemmeskole i løpet av koronapandemien	Elevene opplevde at de fikk mindre støtte og tilbakemeldinger fra lærerne sine når de hadde hjemmeskole. Lærerne ga flere skriftlige enn muntlige tilbakemeldinger til elevene når det var hjemmeskole sammenlignet med vanlig skole

NKVTS 2020a	Tverrsnitt	Sosial-arbeidere	hvordan covid-19-pandemien har påvirket krisesentrene og de voldsutsattes situasjon i Norge	Krisesentrene har endret tilbudet sitt for å unngå smitte av covid-19, og mye av oppfølgingen av brukere er flyttet over på telefon. Det overordnede inntrykket fra denne kartleggingen er at krisesentrene i Norge fungerer godt og håndterer koronasituasjonen
NKVTS 2020b	Tverrsnitt	Sosial-arbeidere	kartlegge hvordan covid-19-pandemien har påvirket krisesentrene og de voldsutsattes situasjon i Norge i oppmykningsfasen av pandemien	Krisesentrene ser ut til å ha tilrettelagt sin virksomhet godt for å håndtere smitteverntiltak og andre konsekvenser av covid-19- pandemien
Os 2021	Tverrsnitt	Flere	undersøke håndteringen av koronapandemien i barnehagesektoren og hvilke effekter krisen har hatt for barn og barnehager	Oppslutningen om nedstengningen av barnehagene i mars, som et tiltak for å få bukt med smittesituasjonen, var stor. Kommunene rapporterer også relativt stor grad av tilfredshet med informasjonen som kom fra statlige myndigheter
Pedersen 2020	Kvalitativ	Foreldre	gi en beskrivelse av hverdagslivet i norske barnefamilier under covid-19- nedstengningen av Norge fra mars til juni 2020	Å tilbringe mer tid sammen med barna i hverdagen var en «ekstra permisjonstid» der foreldrene fikk anledning til å være sammen med barna på barnas premisser, men for de fleste familiene medførte nedstengningen også en akutt konflikt mellom arbeid og omsorg
Riiser 2020	Tverrsnitt	Ungdom	i) beskrive ungdommers helsinformasjonskilder, kunnskap, helseforståelse, helsebeskyttende atferd, helserelatert livskvalitet (HRQoL) under den første fasen av covid-19. ii) undersøke sammenhengen mellom helseforståelse og kunnskap og atferd som er nødvendig for å forhindre smittespredning. iii) undersøke variabler assosiert med HRQoL under pandemien	Ungdommer følger myndighetenes retningslinjer og synes å ha høy helseforståelse. Men å etterfølge rådene krever at de ofrer noe, for det ser ut til at rådene kolliderer med noen aspekter som er viktige for ungdommers HRQoL

Roe 2020	Tverrsnitt	Flere	undersøke daglig fysisk aktivitet blant ungdommer i løpet av perioden med hjemmeskole	Hvor mye skolene prioriterte fysisk aktivitet for elevene varierte mye mellom skoler og lærere. Ifølge informasjon fra foreldre økte grad av fysisk aktivitet med elevens alder, de var bekymret for økt stillesitting, og de mest aktive elevene var de som i utgangspunktet viste mest engasjement og innsats mht skolearbeid generelt
Schou-Bredal 2021	Tverrsnitt	Voksne	undersøke: 1) optimister og pessimisters bekymringer under nedstengingen, samt deres mentale og globale helse. 2) hvorvidt pessimister uten kjente risikofaktorer oftere enn optimister oppga å være i risiko for covid-19	Generelt sett var optimister mindre engstelige for covid-19-pandemien enn pessimister og rapporterte bedre mental og global helse under nedstengingen. Pessimister uten kjente risikofaktorer oppga oftere å være i risiko for covid-19.
Slette-meås 2020	Tverrsnitt	Voksne	hvordan den norske befolkningen har opplevd og håndtert koronakrisen i den første fasen av pandemien	Ikke tilgjengelig
Univ i Bergen 2020	Tverrsnitt	Ungdom	få økt kunnskap om hvordan unge mennesker opplever koronasituasjonen, hvor mye og hva som bekymrer dem, hvor de henter informasjon fra og hvordan de opplever igangsatte smitteverntiltak	Unge menneskers opplevelse av risiko under koronasituasjonen synes å handle mest om bekymring knyttet til familie, særlig de i risikogruppen og besteforeldre. De opplever i mindre grad frykt for seg selv og eget liv. Videre er ungdommene bekymret for egen fremtid med tanke på skole og sosialt liv. De bekymrer seg for at koronasituasjonen fører til tap av vennskap, dårligere skoleprestasjoner og færre muligheter for neste skoleår. Videre er det også ungdommer som bekymrer seg for samfunnskonsekvenser på sikt, som dårligere verdensøkonomi og mange dødsfall globalt. Flertallet av ungdommene opplever stor grad av kontroll og føler at de vet hva de skal gjøre for å beskytte seg mot viruset. De oppgir å ha fått god informasjon.

von Soest 2020	Tverrsnitt	Ungdom	belyse om skolestengning og strenge sosiale restriksjoner påvirket ungdoms livstilfredshet og subjektive livskvalitet	Det var reduksjon i livstilfredshet og subjektiv livskvalitet. Mulig forklaring er begrensninger på aktiviteter som gir trivsel, og av bekymring for smitte
Welle-Strand 2020	Tverrsnitt	Voksne	undersøke hva vet rusmisbrukere om covid-19 og endringer i rusmarkedet i løpet av covid-19	De fleste oppga at de kjente til covid-19 symptomer. Nesten alle oppga at de ville ta en covid-19 test hvis de hadde relevante symptomer. De fleste kjente ikke til covid-19 relaterte tjenester for rusmisbrukere. Flere LAR pasienter enn ikke-LAR pasienter kjente til covid-19 symptomer og –tjenester. 35,4 % rapporterte at det var færre rusmidler tilgjengelig, hovedsakelig beroligende midler, 61,5 % oppga at prisene hadde økt, hovedsakelig når det gjaldt cannabis
Øverli 2020	Annet	Sosialarbeidere	undersøke hvordan stenging av familievernet som følge av covid-19-pandemien og gradvis åpning påvirket tjenesten og brukerne	Ikke tilgjengelig
Øverlien 2020	Tverrsnitt	Sosialarbeidere	få innsikt i bekymringene til ansatte ved krisesentre i løpet av covid-19	56 % rapporterte at det hadde vært en nedgang i henvendelser fra brukere; de uttrykte bekymring for at 'det er for stille der ute' og at ofte for vold i nære relasjoner kanskje ikke mottok den hjelpen de behøvde under pandemien; gruppen de var mest bekymret for var barn

Tabell 2. Beskrivelse av studier utført i Sverige (n=21)

Studie	Studiedesign	Populasjon	Problemstilling	Resultater
Aradyhya 2020	Kohort	Voksne	undersøke hvorvidt overdødelighet fra covid-19 blant immigranter er assosiert med akkulturasjon	Immigranter opplever høyere mortalitet av covid-19 relativt til svensker på tvers av grader av akkulturasjon
Bergdahl 2020	Tverrsnitt	Lærere	få innsikt i hvor forberedt lærere og skoler var på covid-19, planer for fjernundervisning og lærernes erfaringer	Skolene var hovedsakelig forberedt mht tekniske aspekter. Lærerne mangler pedagogiske strategier som er nødvendige i det fremskridende landskapet med fjernundervisning
Calderon-Larranaga 2020	Longitudinell	Flere	beskrive fordelingen av overdødelighet i løpet av de første ukene under covid-19 i Stockhom området, iht. alder og sosiodemografiske variabler	Det å bo i områder med lavere sosioøkonomisk status og være yngre var assosiert med overdødelighet
Drefahl 2020	Register	Flere	undersøke hvem er mest i risiko for død fra covid-19	Det å være mann, ha lavere inntekt, ha lavere utdanning, ikke være gift, og være en immigrant fra et lav- eller mellominntektsland var uavhengig assosiert med/predikerte høyere risiko for å dø av covid-19
Ekstöm 2020	Kvalitativ	Lærere	belysa læreres förmåga att ta in och agera i den unika fysiska och digitala kontext som uppstår	de komplexa händelserna aktiverar lärares känslighet för sina inneboende förmågor och sin moraliska kompass
Grönlund 2020	Kvalitativ	Lærere	undersöka vilken roll distansarbete/fjärrundervisning kommer att spela i skolan inom den närmaste framtiden och vilka utvecklingsbehov det medför	En stor majoritet anser att man klarat att behålla <i>kvaliteten</i> i undervisningen bra eller mycket bra. Samtidigt framgår det mycket tydligt att man inte är nöjd med digital fjärrundervisning

Håkansson 2020a	Register	Voksne	undersøke endringer i online- og innenlandsgamblingsmarkedet i Sverige i løpet av de første månedene påvirket av de sosiale endringene som følge av covid-19	Inntektsbaserte skatter fra lisensiert gambling sank dramatisk fra februar til mars, men stabiliserte seg til en generell moderat nedgang fram til slutten av juni
Håkansson 2020b	Annet	Voksne	studere siste 30-dagers mønster i gambling blant online-gamblere i Sverige	Siste 30-dagers gambling for ulike typer gambling var lavere sammenlignet med en tidligere studie om online-gamblere i samme setting, mens online ikke-sportsrelatert gambling forble på et høyt nivå
Håkansson 2020c	Tverrsnitt	Voksne	undersøke hvorvidt selvrapportert gambling hadde økt i løpet av pandemien, og undersøke mulige korrelasjoner for en slik endring	4 % rapporterte en generell økning i gambling i løpet av pandemien
Håkansson 2020d	Tverrsnitt	Voksne	studere påvirkninger av covid-19 relaterte mentale belastninger, depresjonssymptomer og angst på endringer i alkoholbruk, gambling og problem-gambling	Covid-19 relaterte bekymringer er vanlig blant eliteutøvere og assosiert med symptomer på mentale helseproblemer
Håkansson 2020e	Tverrsnitt	Voksne	studere selvrapportert selvutestenging og gambling til tross for utestenging	Gambling til tross for selvutestenging ser ut til å være vanlig og innebærer vanligvis online casino
Håkansson 2021	Tverrsnitt	Voksne	øke forståelsen om ev. endringer i gambling i befolkningen i løpet av covid-19	Økt gambling kan være en konsekvens av covid-19 relaterte endringer i hverdagslivet til personer med tegn på problematisk gamblingatferd
Kapetanovic 2020	Tverrsnitt	Ungdom	hva er effekten av covid-19 pandemien på ungdommers psykososiale fungering?	a) ungdommer følger stort sett myndighetenes regler angående covid-19, b) de fleste ungdommene opplever ikke psykososiale endringer, men et kritisk antall rapporterer økt bruk av rusmidler og negative relasjonsendringer, c) most of thde fleste ungdommene rapporterer dårligere kontroll over hverdagslivet sitt og mental helse
Kassman 2021	Tverrsnitt	Flere	hur föreningsfotbollen i Stockholm och de nationella förbunden hanterade Coronapandemin våren 2020	på alla nivåer fanns farhågor att även ett tillfälligt stopp av verksamheten kunde få långsiktiga negativa konsekvenser bland annat på grund av minskad fysisk aktivitet

Lind 2020	Kvalitativ	Lærere	att belysa lärares förmåga att ta in och agera i den unika fysiska och digitala kontext som uppstår	de sociala, politiska och materiella relationer som uppstår påverkar lärares etisk-politiska praktik. Det blir än mer centralt att vara uppmärksam, nyfiken och agera ansvarsfullt
Lindner 2020	Register	Voksne	hvorvidt sosial distansering og andre sosiale endringer har ført til endringer i gambling; hvorvidt nedgang i spillmuligheter innen sport (pga pause i sportarrangementer) førte til at gamblere gikk over til online casino gambling; hvorvidt noen av disse faktorene påvirket problem-gambling	Studien fant ingen økning i gambling aktiviteter i Sverige, hverken totalt eller spesifikt for online gambling
Maripuu 2020	Tverrsnitt	Voksne	undersøke hvorvidt personer med alvorlige mentale lidelser hadde høyere risiko for død fra covid-19 smitte	Foreløpige resultater tyder på at personer med alvorlige mentale lidelser har høyere risiko for død fra covid-19 smitte
Nyström 2020	Annet	Barn	undersøke fysisk aktivitet, stillesittende atferd og søvn blant barn 0-5 år	Fysiske aktivitet blant barn økte i løpet av covid-19
Rambaree 2020	Kvalitativ	Flere	diskutere påvirkningen av den svenske responsen til covid-19 i tre ulike samfunnsgrupper i Sverige og vurdere implikasjonene for en slik strategi på sosial utvikling	Tre samfunnsgrupper i Sverige – eldre, immigranter fra marginaliserte områder, fangselsinnsatte—opplever at rettighetene deres endres under denne pandemiperuoden
Rostila 2020	Register	Voksne	undersøke misforhold i covid-19 dødsfall i Stockholm relatert til fødeland	Migranter fra midtøsten, Afrika og de nordiske landene hadde høyere mortalitet fra covid-19 sammenlignet med de som var født i Sverige
Sarfati 2020	Tverrsnitt	Ungdom	undersøke hvordan unge menneskers nye vaner endrer seg i løpet av pandemien	Deltakerne hadde større behov for å få nyheter og informasjon i løpet av covid-19. Resultatene viste at unge mennesker hadde en interesse for nyheter og brydde seg om hva som skjedde i samfunnet rundt seg

Tabell 3. Beskrivelse av studier utført i Danmark (n=12)

Studie	Studiedesign	Populasjon	Problemstilling	Resultater
Haderup 2020	Annet	Voksne	undersøke helse-sjåvinisme mot nye ankomne innvandrere og muslimer i løpet av høyden av covid-19 pandemien	Resultatene viste ingen evidens for uttalt rasisme-drevet helse-sjåvinisme angående akutttsyke covid-19 pasienter med muslimsk navn født i Danmark
Jæger 2020	Register	Flere	analysere ulikhet i familiers uttak av digitale barnebøker fra offentlige bibliotek	Covid-19 økte ulikheter i læremuligheter pga mer velstående familier lyktes bedre med å bruke offentlige bibliotek under pandemien enn mindre velstående familier
Mortensen 2020	Tverrsnitt	Lærere	erfaringer om genåbning af børnehaver efter coronavirus	Børnehavede lederne opplever overordnet set, at de har fått støtte og sparring fra den kommunale forvaltning i forbindelse med udmøntningen af de nye retningslinjer for håndtering af coronavirus
Nissen 2020	Tverrsnitt	Ungdom	undersøke hvordan barn/unge med tvangstanker reagerer på covid-19 krisen	Deltakerne opplevde en forværring av symptomene sine på tvangstanker, angst og depresjon
Primdahl 2020	Kvalitativ	Lærere	undersøke utfordringer som lærere opplever mht å holde kontakten med og støtte migrantelever og flyktningelever i løpet av skolestenging	Skolestengingen begrenset omsorgen lærere kunne gi til migrantelever og flyktningelever
Qvortrup 2020	Tverrsnitt	Flere	undersøke nødundervisning under coronakrisen fra et elev- og forældreperspektiv	Generelt set var det stor tilfredshed med lærernes undervisning, men et mindretal af elever oplevede ikke, at deres lærere lavede planer eller var opmærksomme på, om de lavede deres skolearbejde. Ligeledes var der en gruppe elever, som ikke syntes, at de kunne få hjælp derhjemme
Rambøll 2020	Mixed-metode	Flere	Undersøke coronakrisen fra et ungeperspektiv	De unge har oplevet forårets nedlukning meget forskelligt. De unge ser dog stadig lyst på fremtiden og peger på læringen fra nedlukningen, der kan bruges konstruktiv fremadrettet

Reimer 2021	Mixed-metode	Ungdom	undersøke ulikhet i barns leseferd før, under og etter stenging av skoler i Danmark	Elevenes online leseferd økte som en følge av skolestenging. Det er en sosioøkonomisk gradient i elevens leseferd både før og under nedstengingen.
Sanderskov 2020	Longitudinell	Voksne	undersøke hvorvidt den mentale helsen til mennesker berørt av covid-19 er dynamisk	Det var økning i selvrapportert velvære (well-being) og nedgang i alle symptomer på angst, depresjon, bortsett fra skyldfølelse
Søndergaard 2020	Mixed-metode	Flere	undersøge elevers og foreldres opplevelse av nøndervisningen under coronakrisen	Der er forskjelle mellom elevene, der kan henføres til sosial arv, blev forsterket under krisen; der er klare aldersforskjelle med hensyn til reaksjonen på krisen, hvor især de yngste elever blev utfordret; situationen med hjemmeundervisning utfordret elevenes mentale sundhet og trivsel
VIVE 2021	Longitudinell	Foreldre	undersøge hvordan den første covid-19-nedlukning i foråret 2020 påvirkede centrale aspekter af småbørnsfamiliers trivsel og hverdagsliv på kort sigt, og om nedlukningen påvirkede familierne forskelligt afhængigt af barnets alder og mulig sårbarhed i familien	Ikke tilgjengelig
Wistoft 2020	Tverrsnitt	Flere	undersøke hvordan påvirker corona-krisen elevenes trivsel og mentale sundhet, hvilke bekymringer har elevene og foreldrene, hvordan håndtere de skolelukningene	Ligesom der i skolen er fokus på differensiering, falder det også her i øjnene, hvor forskjellige barn oplever og reagerer på corona-truslen og hjemmeskole-situationen.

Tabell 4. Beskrivelse av studier utført i flere land (n=9)

Studie	Studiedesign	Populasjon	Problemstilling	Resultater
Auer 2020	Longitudinell	Voksne	undersøke atferden til et utvalg av online gambler før og etter covid-19 restriksjonene	Det var en nedgang blant gamblere mht satsinger i online casinoer
Gato 2021	Tverrsnitt	Ungdom	undersøke hvordan de psykososiale effektene av pandemien påvirket den mentale helsen til lhbtq ungdommer som måtte bo med foreldrene sine under nedstengingen	Det var høyere depresjon og angst blant ungdommer som var yngre, uten arbeid, bodde i Europa og som rapporterte at de var mer følelsesmessig berørt av pandemien, hadde det ubehagelig hjemme, eller var isolert fra ikke-lhbtq venner
Heikkilä 2020	Tverrsnitt	Lærere	fördjupa kunnskapen om barns uttrykk om coronaviruset	Barnen visar på fyra olika former av deltagande i daghem och förskola
Helsingen 2020	Tverrsnitt	Flere	sammenligne folks holdninger til autoriteter og kontrollmekanismer, og meninger om konsekvensene av pandemien og av tiltakene som var innført i Norge og Sverige	Deltakerne hadde generelt høy tillit til helsetjenestene, men hadde ulik tiltro til myndighetene
Kovarova 2020	Kvalitativ	Lærere	sammenligne førskolebarns forberedelse for førskoledeltakelse i Danmark og i Tjekkiske Republikk under covid-19	Covid-19-krisen har påvirket styringen av førskoler/barnehager i begge land
Lobe 2020	Tverrsnitt	Flere	hvordan barn i 11 land i Europa oppfattet og erfarte ulike kjente online risikoer i løpet av covid-19 nestengingen og hvilke steg foreldre og barn tok for å minske og håndtere disse risikoene	Ikke tilgjengelig
Samuelsson 2020	Kvalitativ	Flere	undersøke nylige konsekvenser av pandemien for førskoleundervisningen i Sverige, Norge og USA	Det er kulturelt betingede likheter i førskoleopplæringen, men også ulikheter på tvers av land. Lærerne rapporterer om utfordringer med situasjonen men også fordeler for praksis og hvordan de engasjerer seg i barna og familiene

Thorell 2021	Tverrsnitt	Foreldre	undersøke foreldres erfaringer med hjemmeskole under pandemien i familier med og uten barn med mentale lidelser, på tvers av Europa	Mange foreldre rapporterte negative effekter av hjemmeskole, for seg selv og barna sine. Mange syntes hjemmeskolen hadde dårlig kvalitet, med utilstrekkelig hjelp fra skolene. Det var enkelte ulikheter mellom land, og enkelte negative erfaringer var mer vanlige i familier med et barn med en mental lidelse. Likevel, det var stort sett små ulikheter mellom land og mellom familier med og uten et barn med en mental lidelse. Noen foreldre rapporterte også noen positive erfaringer med hjemmeskole.
van Daalen 2020	Annet	Voksne	undersøke kjønnsforskjeller i organisasjoner som tar covid-19 beslutninger	Ikke tilgjengelig

Utgitt av Folkehelseinstituttet

Juni 2021

Postboks 4404 Nydalen

NO-0403 Oslo

Telefon: 21 07 70 00

Rapporten kan lastes ned gratis fra

Folkehelseinstituttets nettsider

www.fhi.no